Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0139

Hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite turustabiilsusreserv

Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2026. aastal vastu võetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust (EL) 2015/1814 hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite turustabiilsusreservi osas (COM(2025)0738 – C10-0320/2025 – 2025/0380(COD))[1]

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

[1] Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 60 lõike 4 neljandale lõigule tagasi vastutavale komisjonile institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks (A10-0098/2026).

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(1a) Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta järeldustes kinnitatakse eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne liit kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) Reservi eeldatava toimimise analüüs näitab hiljutist teavet arvesse võttes, et mõne parameetri sihipärased muudatused aitaksid parandada turu prognoositavust ja hinnamuutuse stabiilsust uue süsteemi kasutuselevõtu algusaastatel.	(3) Reservi eeldatava toimimise analüüs näitab hiljutist teavet arvesse võttes, et mõne parameetri sihipärased muudatused aitaksid parandada turu prognoositavust ja hinnamuutuse stabiilsust uue süsteemi kasutuselevõtu algusaastatel. ***Selleks et need muudatused ei takistaks süsinikuheite vähendamiseks tehtavaid liidu jõupingutusi, on vaja liikmesriikide täiendavaid meetmeid. Euroopa Keskpanga andmetel jäävad rohelised investeeringud liidus allapoole tasemeid, mis on vajalikud 2030. aasta süsinikuheite vähendamise eesmärgi saavutamiseks. Seepärast peavad liikmesriigid püsima rohelise rahastamise puudujäägi ohu suhtes***

valvsad.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(3a) Hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamisega peavad kaasnema täiendavad süsinikuheite vähendamise meetmed, mis moodustavad kõige tõhusama vahendi, millega aidata leibkondadel vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja seega leevendada HKS2 mõju tarbijatele, arvestades et hoonete ja transpordi kütusenõudlus püsib lühikeses perspektiivis suuresti muutumatu. Liikmesriigid on kohustatud kasutama LHÜde enampakkumisest saadud tulu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30d lõike 6 kohastel eesmärkidel, eelistades tegevusalasid, mis võivad aidata kaasa heitkogustega kauplemise sotsiaalsete aspektide käsitlemisele HKS2 raames. Seepärast oleks asjakohane, et liikmesriigid kasutaksid reservist vabastatud LHÜde enampakkumisest saadud tulu oma kliimameetmete sotsiaalkavade täiendamiseks. Sama oluline on, et komisjon täiendaks lõplike ajakohastatud riiklike energia- ja kliimakavade analüüsi, tehes iga liikmesriigi puhul kindlaks sektoripõhised süsinikuheite vähendamise

meetmed ja HKSi tulude parema kasutamise, mis võib aidata vähendada nõudlust HKS2 LHÜde järele. Samuti on tähtis tugevdada EIP eelrahastuse vahendit ja kaaluda lisameetmeid kliimameetmete sotsiaalfondi eelarve suurendamiseks, et tagada leibkondadele õigeaegse rahalise toetuse andmine tasemel, mis kajastab HKS2 hindade muutust. Komisjon peaks kaaluma kliimameetmete sotsiaalfondi kestuse pikendamist.

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Turu pikaajalise prognoositavuse suurendamiseks peaksid hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite reservi lisatud LHÜd, mida reservist ei vabastata, jääma kehtivaks ***ka pärast*** 31. ***detsembrit 2030***.	(4) Turu pikaajalise prognoositavuse suurendamiseks peaksid hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite reservi lisatud LHÜd, mida reservist ei vabastata, jääma kehtivaks ***kuni 31. detsembrini 2033 ja osaliselt kuni*** 31. ***detsembrini 2035. Nelja aasta jooksul alates HKS2 toimimahakkamisest peaks komisjon tegema mõjuhindamise, sealhulgas jaotusliku mõju hindamise, ning reservis olevate ülejäänud LHÜde keskkonna-, sotsiaalse ja majandusliku mõju hindamise.***

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Selleks et parandada asjaomase mehhanismi suutlikkust reageerida põhjendamatutele hinnakõikumistele ja suurendada turu prognoositavust, tuleks hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi esimesel kolmel rakendamisaastal läbimõeldult tugevdada hinnastabiilsuse suurendamise mehhanismi. See võiks hõlmata varasemast suurema hulga LHÜde vabastamist turul. Kui asjaomast meedet kohaldatakse sama 12-kuulise ajavahemiku jooksul kaks korda, peaks ka täiendav vabastamine toimuma kaks korda.	(6) Selleks et parandada asjaomase mehhanismi suutlikkust reageerida põhjendamatutele hinnakõikumistele ja suurendada turu prognoositavust, tuleks hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi esimesel kolmel rakendamisaastal läbimõeldult tugevdada hinnastabiilsuse suurendamise mehhanismi. See võiks hõlmata varasemast suurema hulga LHÜde ***viivitamatut*** vabastamist turul. Kui asjaomast meedet kohaldatakse sama 12-kuulise ajavahemiku jooksul kaks korda, peaks ka täiendav vabastamine toimuma kaks korda.

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(6a) LHÜde ülemääraselt kõrgetel hinnatasemetel hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemis võib endiselt olla ebaproportsionaalne mõju vähekaitstud leibkondadele, samal ajal kui ülemäärased hinnakõikumised ei pruugi esineda üksnes kaks korda aastas. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamise kontekstis on oluline kaaluda täiendavaid sotsiaalkaitsemeetmeid ning võib olla asjakohane, et komisjon kaaluks tugevamaid hinnapiiramise vahendeid, et

tagada hinnastabiilsus pikas perspektiivis. Sellega seoses võiks komisjon kaaluda selliseid võimalusi nagu 2026. aasta hindades kehtestatud 45 euro suuruse ülemäärase hinnatõusu mehhanismi tugevdamine ja selle pikendamine ka ajani pärast 31. detsembrit 2029 ning turustabiilsusreservi vastav kohandamine, sealhulgas LHÜde vabastamise sagedus ja vabastatav hulk ning reservis olev hulk, kui see on vajalik, hinnates võimalust lubada liikmesriikidel erandkorras ajutiselt mitte kohaldada süsteemi eluhoonete suhtes, tingimusel et nad tõendavad, et nad suudavad saavutada jõupingutuste jagamise eesmärgid muude meetmete kehtestamisega, ning tingimusel, et nad on võtnud liikmesriigi õigusesse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1275, tagades võimaluse kasutada heitkogustega kauplemisest saadavat tulu otsetoetuseks, näiteks kliimadividendideks, ilma et nad peaksid tõendama positiivset keskkonnamõju või võtma muid meetmeid vähekaitstud leibkondadele ülekanduvate kulude minimeerimiseks. Komisjon peab neid võimalusi 1. märtsiks 2027 igakülgselt hindama nende sotsiaalse ja keskkonnamõju seisukohast, tagades samal ajal, et need ei kahjustaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaeesmärkide saavutamist.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(6b) Pärast turustabiilsusreservi läbivaatamist, nagu on ette nähtud käesolevas muutmisotsuses, oleks asjakohane, et komisjon teeb hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi mõjuhindamise, et hinnata selle sotsiaalset mõju ja selle mõju kliimaeesmärkide saavutamisele, samuti jaotusliku hindamise nende vähekaitstud leibkondade arvu kohta, kellele on selleks kuupäevaks tehtud kättesaadavaks toetus kliimameetmete sotsiaalfondist ja EIP eelrahastuse vahendist, muu hulgas võimaluse korral jaotus geograafilise piirkonna tüübi, tulujaotuse ja soo kaupa, mille puhul tuleb kaaluda ka lisameetmeid, et tagada HKS2 raames nii keskkonnaalane terviklikkus kui ka sotsiaalne õiglus.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1
Otsus (EL) 2015/1814
Artikkel 1a – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) Lõike 3 teine lause ***jäetakse välja***.	(1) Lõike 3 teine lause ***asendatakse järgmisega:*** ***„50 % nimetatud lõigus***

	osutatud LHÜdest, mida reservist ei vabastata, kaotavad kehtivuse 1. jaanuarist 2034. Nimetatud lõigus osutatud ülejäänud LHÜd, mida reservist ei vabastata, kaotavad kehtivuse 1. jaanuarist 2036.“;

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)
Otsus (EL) 2015/1814
Artikkel 1a – lõige 7

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(4a) Lõike 7 teine lause asendatakse järgmisega:
Reservist vabastatavad kogused jaotatakse võrdselt kolme kuu pikkuse ajavahemiku peale, mida hakatakse arvestama hiljemalt ***kaks kuud*** pärast direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30h lõikes 8 osutatud *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud teate kohast tingimuste täitmise kuupäeva.	***„***Reservist vabastatavad kogused jaotatakse võrdselt kolme kuu pikkuse ajavahemiku peale, mida hakatakse arvestama hiljemalt ***30 päeva*** pärast direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30h lõikes 8 osutatud *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud teate kohast tingimuste täitmise kuupäeva.***“.***

(32015D1814)

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu otsus
Artikkel 1 a (uus)
Otsus (EL) 2015/1814
Artikkel 3 **–** lõik 1a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 1a
	Otsuse (EL) 2015/1814 artiklisse 3 lisatakse järgmine lõik:
	„Nelja aasta jooksul alates direktiivi 2003/87/EÜ IVa peatükis sätestatud hoonete,

maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi toimimahakkamisest teeb komisjon mõjuhindamise, sealhulgas jaotusliku mõju hindamise, ning käesoleva otsuse artikli 1a kohaselt reservis olevate ülejäänud LHÜde keskkonna-, sotsiaalse ja majandusliku mõju hindamise, ning teeb kindlaks, kas on asjakohane need LHÜd osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistada. Asjakohasel juhul lisatakse hinnangule seadusandlik ettepanek.“.